

POSTVERKSAMHET 2002

POSTAL SERVICES 2002

 Sveriges officiella statistik

POSTVERKSAMHET2002

POSTAL SERVICES 2002

 Sveriges officiella statistik

Statens institut för kommunikationsanalys
Statistiska centralbyrån

Postverksamhet 2002
Sveriges officiella statistik

Statens institut för kommunikationsanalys
Tel: 08-506 206 00 Fax: 08-506 206 10
Webbplats: www.sika-institute.se

Producent: Statistiska centralbyrån

Illustration: Artman Sweden AB

Tryck: Birger Gustafsson Digital AB, Stockholm 2003

ISBN 91-89586-32-8
ISSN 1404-854X

Förord

Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) ansvarar för den officiella statistiken om postverksamhet sedan 1995. Fram till avregleringen av postmarknaden år 1994 svarade Postverket för all statistik inom området.

Denna rapport avser år 2002 och är den åttonde i SIKA:s rapportserie om postverksamhet. Rapporten har framställts av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av SIKA. Projektledare vid SIKA har varit Christina Kvarnström och vid SCB har Johan Norberg varit projektansvarig.

Postmarknaden i Sverige hade under år 2002 ett flertal mindre och en dominerande operatör. Detta har gjort att sekretessproblemen varit stora vid redovisningen av resultaten. Genom samverkan med branschen är förhoppningen att dessa problem med tiden ska minska.

Stockholm i juni 2003

Lennart Thörn
Statistikchef, SIKA

Innehåll

Contents	6
Tabellförteckning	7
List of tables	8
Sammanfattning	9
Summary	10
1 Inledning	11
1.1 Bakgrund	11
1.2 Syfte.....	11
1.3 Undersökningens uppläggning	12
1.4 Jämförbarhet	12
1.5 Definitioner	13
1.6 Beskrivning av verksamhetsområden.....	14
2 Postverksamhetens utveckling	16
2.1 Historik.....	16
2.2 Händelser under året.....	18
2.3 Postverksamhetens utveckling 1997 – 2002	20
3 Infrastruktur	25
3.1 Antal kontor, filialer och brevlådor	25
3.2 Antal fordon som används i verksamheten	26
3.3 Geografisk spridning av tjänster.....	26
4 Operatörer	28
4.1 Antal företag med postbefordran, postoperatörer.....	28
4.2 Antal bud- och kurirföretag samt tidningsdistributörer.....	28
4.3 Antal sysselsatta	29
4.4 Könsfördelning av sysselsatta personer	30
5 Trafikvolym	31
5.1 Adresserade försändelser samt oadresserad reklam	31
5.2 Övrig trafikvolym.....	32
6 Ekonomi	34
6.1 Rörelsens intäkter	34
6.2 Rörelsens kostnader.....	35
7 Undersökningens genomförande	37
7.1 Population och urval.....	37
7.2 Referensperiod.....	38
7.3 Tillförlitlighet.....	38
8 Företag med tillstånd från Post- och Telestyrelsen att bedriva postverksamhet	41
9 Tillgänglighet	42
9.1 Primärmaterialet	42
9.2 Upplysningar	42
10 Källor	43
LIST OF TERMS	44
BILAGOR	45

Contents

List of tables	8
Summary	10
1 Introduktion	11
1.1 Background	11
1.2 Aim.....	11
1.3 About the survey	12
1.4 Comparability.....	12
1.5 Definitions.....	13
1.6 Description of businesses.....	14
2 Development of postal services.....	16
2.1 History.....	16
2.2 Significant events 2002	18
2.3 Development of postal services 1997-2002	20
3 Infrastructure	25
3.1 Number of post offices, branches and letterboxes	25
3.2 Number of vehicles in activity	26
3.3 Geographical distribution of services	26
4 Operators	28
4.1 Number of enterprises in postal services	28
4.2 Number of enterprises in delivery and courier services and distribution of newspapers.....	28
4.3 Number of employees	29
4.4 Employed by sex.....	30
5 Traffic volume.....	31
5.1 Letters, parcels and unaddressed advertising.....	31
5.2 Remaining traffic volume	32
6 Economy	34
6.1 Operating income	34
6.2 Operating costs.....	35
7 Carrying through of the survey.....	37
7.1 Population and sample	37
7.2 Reference period	38
7.3 Reliability.....	38
8 List of companies with licence for postal services.....	41
9 Availability	42
9.1 Primary data	42
9.2 Information.....	42
10 Sources	43
LIST OF TERMS	44
ANNEX: TABLES 1995, 1996 AND QUESTIONNAIRES	45

Tabellförteckning

Tabell 2.1	Antal företag fördelat på bransch 1997-2002	20
Tabell 2.2	Rörelseintäkter fördelat på bransch 1997-2002	21
Tabell 2.3	Rörelsekostnader fördelat på bransch 1997-2002	22
Tabell 2.4	Antal årsanställda fördelat på bransch 1997-2002	23
Tabell 2.5	Könsfördelning fördelat på bransch 1997-2002	23
Tabell 2.6	Trafikvolym 1997-2002	24
Tabell 3.1	Antal fordon som används i verksamheten	26
Tabell 3.2	Geografisk spridning av tjänster	27
Tabell 4.1	Antal företag med postbefordran fördelat på bransch och antal anställda	28
Tabell 4.2	Antal bud- och kurirföretag samt tidningsdistributörer fördelat på bransch och antal anställda	29
Tabell 4.3	Antal sysselsatta fördelat på bransch och antal anställda	29
Tabell 5.1	Trafikvolym; brev, paket, oadresserad reklam	31
Tabell 5.2	Övrig trafikvolym; bud- och kurirtjänster, tidningsutbärning, övrigt	32
Tabell 6.1	Rörelseintäkter fördelat på bransch och antal anställda	34
Tabell 6.2	Rörelsekostnad fördelat på bransch och antal anställda	36
Tabell 7.1	Population, urval, svarsfrekvens m.m.	38

List of tables

Table 2.1	Number of enterprises by business 1997-2002	20
Table 2.2	Operating income by business 1997-2002	21
Table 2.3	Operating costs by business 1997-2002	22
Table 2.4	Number of employees by business 1997-2002	23
Table 2.5	Number of employees by sex 1997-2002	23
Table 2.6	Traffic volume 1997-2002	24
Table 3.1	Number of vehicles for delivery and courier services and distribution of newspaper	26
Table 3.2	Geographical distribution of services	27
Table 4.1	Number of enterprises with postal services by business and number of employees	28
Table 4.2	Number of enterprises with delivery and courier services and distribution of newspaper by business and number of employees	29
Table 4.3	Number of employees by business and number of employees	29
Table 5.1	Traffic volume; letters, parcels, unaddressed advertising	31
Table 5.2	Remaining traffic volume; delivery and courier services, distribution of newspaper, other traffic volume	32
Table 6.1	Operating income by business and number of employees	34
Tabel 6.2	Operating costs by business and number of employees	36
Table 7.1	Population, sample size, response rate etc.	38

Sammanfattning

I denna rapport redovisas Sveriges officiella statistik om postverksamhet avseende år 2002. Uppgifterna bygger på en totalundersökning av de företag som bedrivit postverksamhet under året.

Postverksamhet är sådan verksamhet som kräver tillstånd av Post- och Telestyrelsen (PTS) enligt postlagen SFS 1993:1684 § 3, (se också rubrik 1.5, sidan 13). Sådan postverksamhet redovisas i rapporten som postbefordran. I den här rapporten betraktas även bud- och kurirverksamhet, samt delar av verksamheten vid tidningsdistribution, som postverksamhet.

I korthet gav undersökningen följande resultat för år 2002:

- 2002 fanns det 263 aktiva företag i de berörda branscherna. Dessa sysselsatte sammanlagt ca 45 000 årspersoner.
- 2002 omsatte företagen 22 miljarder kronor medan rörelsekostnaderna uppgick till 22,7 miljarder kronor.
- 2002 sändes ca 3,6 miljarder adresserade försändelser upp till två kilo.

Statistik om postverksamhet baserade på undersökningar som Statistiska centralbyrån (SCB) genomfört på uppdrag av Statens Institut för Kommunikationsanalys (SIKA) finns nu tillgänglig för åren 1995 - 2002. Fram till avregleringen av postmarknaden svarade Postverket för all statistik inom området.

Teckenförklaring

- Inget finns att redovisa
- . Uppgift kan ej förekomma
- .. Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att redovisas
- 0 Mindre än 0,5 enheter

Summary

This is the annual report of Swedish postal services for 2002. The report is a part of the Official Statistics of Sweden (SOS).

Data in the report is based on a survey carried out by Statistics Sweden (SCB) during 2003 on commission by the Swedish Institute for Transport and Communications Analysis (SIKA). The postal survey concerned all enterprises within the sub-sectors of national post services, and courier services other than national post services, according to NACE Rev.1. The survey also included enterprises, irrespective of sector, with permission from the National Post and Telecom Agency to carry out postal services.

The survey of postal services gave in short the following results for 2002:

- There were 263 enterprises totalling 45 000 man-years in 2002.
- The operating income and operating costs amounted to 22 and 22.7 billion SEK respectively in 2002.
- In 2002 approximately 3.6 billion addressed postal items up to two kilos were sent.

This is the eight time that the industry as a whole has been surveyed by SCB on commission by SIKA. Prior to the deregulation of the market the publicly owned Postverket provided statistics for the industry.

Explanations of symbols

- Magnitude nil
- . Data not applicable
- .. Data not available or too unreliable to be presented
- 0 Magnitude less than half of unit

1 Inledning

Kapitel 1 redogör för den historiska bakgrunden till uppkomsten av den här undersökningen. Inledningen innefattar även bakgrundsinformation om vad syftet med undersökningen är, upplägget, jämförbarhet, den viktiga delen med definitioner samt en beskrivning av branschens verksamhetsområden.

1.1 Bakgrund

I denna rapport redovisas den officiella statistiken om postverksamhet år 2002. Uppgifterna bygger på en totalundersökning av de företag som bedrivit postverksamhet under året. Statistiska centralbyrån (SCB) har genomfört undersökningen på uppdrag av Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA). SIKA är statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken om postverksamhet.

Undersökningen genomfördes första gången avseende 1995, som ett försök att utarbeta en sammanhållen statistik om postverksamhet, vilket hade saknats sedan slutet av åttiotalet. Undersökningen ska åskådliggöra bland annat tjänster, hantelade volymer, rörelsens intäkter och kostnader samt sysselsättning inom postverksamheten i Sverige.

Resultatet avser enbart producenter av post- och befordringstjänster. För att ge en heltäckande beskrivning av postverksamhet i Sverige är det dessutom nödvändigt att belysa verksamheten från konsumentens sida. Studier av olika individers och grupper nyttjande av traditionell ytpost som medel vid informationstransporter kan här vara av intresse.

1.2 Syfte

Undersökningens syfte är att belysa postverksamheten i Sverige. Dels i form av tidsserier bakåt i tiden och dels med hjälp av aktuell statistik inom området. Rapporten skall visa både utvecklingen inom branschen samt ge informativ information om de olika delarna postbefordran, bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution. Statistiken används av myndigheter, organisationer, departement, postoperatörer samt andra intressenter. De ekonomiska resultaten används även av SCB:s nationalräkenskaper vid beräkningar av bruttonationalprodukten (BNP). Uppgifter skickas även till Europas statistikorgan Eurostat som i sin tur gör internationella jämförelser.

1.3 Undersökningens uppläggning

Undersökningen om postverksamheten i Sverige innefattar postbefordran, bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution och genomförs årligen. Årets undersökning genomfördes genom en enkätundersökning under vintern och våren 2003 och avsåg räkenskapsåret 2002.

Undersökningen genomfördes av SCB på uppdrag av SIKA som är statistikansvarig myndighet inom området men där även SCB efterfrågar uppgifter.

Alla företag som hade branschtillhörighet 64.110 och 64.120 i SCB:s företagsdatabas (FDB) samt alla, oavsett branschtillhörighet, som hade tillstånd att bedriva postverksamhet av Post- och Telestyrelsen (PTS) ingår i undersökningen. En mer omfattande enkät skickades ut till företag med 50 eller fler anställda och som hade postbefordran som huvudsaklig verksamhet. Företag med mindre än 50 anställda fick en något mindre omfattande enkät. Övriga företag som har branschtillhörighet 64.120 i FDB (annan postbefordran) och inte posttillstånd från PTS fick en annan mindre omfattande enkät som riktar sig mer till deras verksamhet. Det som skiljer enkäterna åt är att företag med postbefordran får frågor om kontor, filialer, brevlådor m.m. medan övriga företag skall ange antalet fordon som används i verksamheten.

Redovisningen av resultatet sker med hjälp av en årlig rapport. I rapporten ingår uppgifter om antal företag, antal anställda, intäkter och kostnader, trafikvolym, antal kontor, filialer samt brevlådor, antal fordon som används i verksamheten samt geografisk spridning av tjänster. I rapporten redovisas även tidsserier från 1995 och framåt. Redovisningen sker mestadels uppdelad på tre områden. Postverksamhet i den här rapporten har tre undergrupper; Postbefordran, Bud- och kurirverksamhet samt Tidningsdistribution.

Mer ingående redogörelse för undersökningens genomförande finns i kapitel 8 Undersökningens genomförande på sidan 37.

1.4 Jämförbarhet

I rapporten redovisas tidsserier från 1995 och framåt. Notera dock att första året (1995) var första gången undersökningen genomfördes och undersökningen har sedan dess förändrats en del. Första året skall ses som en pilotundersökning. Jämförelserna mellan åren baseras på respektive års resultat och det kan föreligga skillnader i genomförandet av undersökningen. För djupare studier och för att få en rättvis och enhetlig bild bör samtliga åtta årgångar av rapporten studeras.

Jämförelser med annan statistik visar att det föreligger skillnader. Den största skillnaden är hur Posten AB och dess företag har behandlats. I den här undersökningen är vi endast intresserad av deras postverksamhet vilket betyder att vi exkluderar exempelvis finansiell verksamhet och fastighetsverksamhet.

Ekonomiska uppgifter om de enkätundersökta branscherna finns även i de momspliktiga företagens momsdeklarationer. I momsmaterialet hade postbefordran och annan postbefordran en total omsättning på 26 797 miljoner kronor 2002. Den uppgiften ska jämföras med undersökningens omsättning på 22 041 miljoner kronor. Differensen mellan källorna är stabil över tiden. Utvecklingen mellan 2001 och 2002 visar enligt momsstatistiken på en minskning av omsättningen med 3 procent medan postundersökningen visar på en ökning på 1 procent. Skillnaden förklaras bl.a. av att definitionerna på omsättning inte helt överensstämmer mellan de två olika källorna. Postundersökningen undersöker exempelvis enbart Posten AB:s postverksamhet, inte hela företagets verksamhet.

Postverksamheten undersöks även i SCB:s företagsstatistik. Statistik för år 2002 var inte färdig när denna rapport skrevs, varför inte någon jämförelse med resultaten i denna undersökning varit möjlig att göra.

Den viktigaste förklaringen till att skillnader brukar förekomma är att Posten AB inte avgränsas på samma sätt. I denna undersökningen ingår hela Postkoncernen med undantag för den finansiella verksamheten, som en enda undersökningsenhet med vissa undantag. I företagsstatistiken undersöks varje företag i Postkoncernen som en separat enhet.

Strukturförändringar inom Posten AB, bl.a. i form av så kallad outsourcing av verksamheter som klassificeras till andra branscher än SNI 64.100 och internförsäljning mellan företag inom koncernen, leder till en lägre sysselsättning i företagsstatistiken och samtidigt högre rörelseintäkter och -kostnader.

1.5 Definitioner

Postverksamhet är sådan verksamhet som kräver tillstånd av PTS enligt postlagen SFS 1993:1684 § 3. Sådan postverksamhet redovisas här som postbefordran. Utöver postbefordran, betraktas här även bud- och kurirverksamhet samt delar av verksamheten vid tidningsdistribution som postverksamhet.

Med postbefordran avses i nuvarande lag regelbunden befordran av brev mot avgift. Med brev avses adresserade försändelser som är inneslutna i kuvert eller annat omslag och som väger högst 2 kg. Vykort, brevkort och liknande försändelser jämföras med brev vid tillämpning av lagen.

Bud- och kurirverksamhet innefattar hämtning av försändelse hos avsändare och transport av försändelsen från avsändare till mottagare där slutligen försändelsen levereras.

Tidningsdistribution innefattar endast sista fasen i distributionen av dagstidningar, det vill säga från tidningsbudets hämtande av tidning vid lokal utlämningsplats och leverans till slutkonsumenten (prenumeranten).

Det som ligger till grund för undersökningen är dessa ovanstående definitioner tillsammans med branschklassificeringen enligt SCB:s företagsregister och dess företagsdatabas (FDB) samt PTS:s utdelade posttillstånd.

1.6 Beskrivning av verksamhetsområden

Postverksamhet är sådan verksamhet som kräver tillstånd av PTS. Sådan postverksamhet redovisas här som postbefordran. Utöver postbefordran, betraktas här även bud- och kurirverksamhet samt delar av verksamheten vid tidningsdistribution som postverksamhet.

Tillståndspliktig postbefordran

Tillståndspliktig verksamhet är den som nämns ovan enligt postlagen. I den här rapporten benämns det verksamhetsområdet som *postbefordran*. Posten AB är den dominerande aktören på marknaden vad gäller storlek och de volymer som hanteras. Den 31 december 2002 hade 36 företag tillstånd att bedriva postverksamhet. Det är en minskning med fyra företag jämfört med året innan. Det bör noteras att ett antal av de företag som har tillstånd att bedriva verksamhet är knutna till Posten AB. Samtidigt med avregleringen genomförde Posten AB strukturförändringar i sin organisation och lät bolagisera vissa av de olika verksamheterna som omfattar postbefordran samt lät dessa bolag konkurrera med privata alternativ.

Bud- och kurirverksamhet

Företag med *bud- och kurirverksamhet* hämtar försändelsen hos avsändaren, genomför transporten och levererar slutligen försändelsen till mottagaren. Dessa företag har normalt inga kontor som tar emot eller lämnar ut försändelser. De har heller inga centrala sorteringsplatser. Företagen har däremot en sambandscentral dit kunderna vänder sig. Denna sambandscentral fyller också funktionen att dirigera buden eller kurirerna.

Verksamhetens karaktär kan delas in i tre kategorier:

- a) bud/kurir som äger sin bil, har sitt eget företag och inga anställda
- b) bud/kurir som äger sin bil och har eget företag men är kopplad till ett större företag
- c) större företag med bilar och anställd personal

Verksamhetens organisationsuppbyggnad påminner om taxibranschens. Ett allt vanligare inslag av transportmedel för bud- och kurirtjänster, speciellt i tätorter, är cykel.

Flera av de större bud- och kurirfirmorna har en betydande andel av lättgodsmarknaden och dess verksamhet kan därför karakteriseras som spedition.

Taxinäringen är en gren som tränger in på bud- och kurirverksamhetens område och som har en likartad struktur och organisation som bud- och kurirföretagen. Detta har inneburit att taxiföretagen även erbjuder bud- och kurirtjänster.

Tidningsdistribution

Sista fasen av *tidningsdistributionen* av dagstidningar, det vill säga hämtandet av tidning av tidningsbudet vid en lokal utlämningsplats och utlämnandet till slutkonsumenten (prenumeranten), ingår i undersökningen. Däremot ingår inte själva transporten av tidningar.

Omfattningen av denna sista fas är svår att mäta på grund av att verksamheten kan vara så olika organiserad.

- Verksamheten kan vara integrerad med moderverksamheten, det vill säga tidningsföretaget.
- Tidningsföretaget har bildat ett särskilt bolag för tidningsdistributionen och har ett kommissionärsförhållande med detta.
- Flera tidningsföretag har gått samman och bildat ett bolag som har hand om både transportererna samt utdelningen av tidningarna.

Observera att det endast är tidningsdistributionen som utförs av distributörer inom SNI 64.100 som ingår i redovisningen.

2 Postverksamhetens utveckling

Kapitel 2 behandlar den historiska utvecklingen, dels en beskrivning av postmarknadens förändring och dels i form av tidsserier från de tidigare publicerade rapporterna inom området. Här kommenteras även viktiga händelser under året.

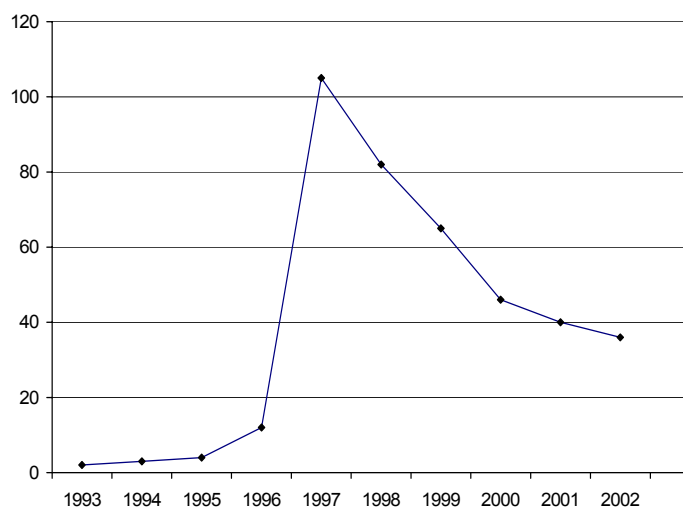
2.1 Historik

Den 1 januari 1993 upphörde Postverkets monopol på att förmedla brev. Den 1 mars 1994 trädde postlagen i kraft och samtidigt ombildades Postverket till Posten AB. I samband med detta beslöt riksdagen att regeringen skulle teckna ett avtal med Posten AB om en rikstäckande post- och kassaservice, pristak för privatpersoners brevbefordran, skyldighet att mot ersättning ta hänsyn till de handikappades behov samt att delta i totalförsvarsplaneringen m.m.

Företag började ta upp konkurrensen med Posten AB och från den 1 mars 1994 till och med den 31 december 1996 räckte det med att anmäla till branschens tillstånds- och tillsynsmyndighet, Post- och Telestyrelsen (PTS), att man ämnade bedriva postverksamhet. Sådan verksamhet redovisas i den här rapporten som postbefordran. Från och med den 1 januari 1997 krävs det tillstånd.

Enligt postlagen ska sökanden beviljas tillstånd endast om denne har förutsättningar att bedriva postverksamhet på sådant sätt att rimliga krav på tillförlitlighet tillgodoses och att skyddet för avsändarens och mottagarens personliga integritet upprätthålls.

Till och med 1994 hade PTS beviljat fyra företag att bedriva postverksamhet. Därefter har antalet företag ökat kraftigt och den 31 december 1997 hade 105 företag tillstånd att bedriva postverksamhet. Från 1998 och framåt har utvecklingen vänt. Antalet företag med tillstånd att bedriva postverksamhet fortsatte att sjunka för femte året i rad. Trenden är tydlig att antalet företag med posttillstånd minskar. Den 31 december 2002 hade antalet företag sjunkit till 36 stycken. Dessa företag är huvudsakligen små och bedriver sin verksamhet lokalt. Företagen ger ut egna frimärken eller har egna distributörsbeteckningar på försändelserna.

Figur 1.1 Antal postoperatörer den 31 december respektive år
Number of postal operators on December 31 resp. year
Källa/Source: PTS/National Post & Telecom Agency

De nya postoperatörerna är en heterogen grupp. Allt från enmansföretag till företag med många anställda finns representerade. Här återfinns bland annat före detta postanställda, tidningsdistributionsföretag och idrottsföreningar. Gemensamt är att nästan alla tecknat avtal med Svensk Adressändring AB (SvAAB). Detta bolag har som syfte att tillhandahålla system för adressändringar och eftersändning av fysiska försändelser samt att utföra vissa infrastrukturella tjänster som agent för postbefordringsföretagen.

Enligt PTS¹ hade Posten AB år 2002 93,9 procent av marknaden. Motsvarande siffra för City Mail AB och övriga företag var 5,6 respektive 0,5 procent. Marknadsandelarna baseras på antalet försändelser. Med anledning av Posten AB:s stora dominans på marknaden beskrivs företagets tjänster härmed översiktligt.

Posten AB har av staten ålagts att tillhandahålla en daglig och rikstäckande post- och kassaservice. Dessa två åtaganden tillhandahålls genom stadsbrevbäring, via postkontor eller Post i butik samt lantbrevbäring. I december 2001 förtydligades uppdraget genom att riksdagen beslutade att införa Lagen om grundläggande kassaservice, vilken fastslår att det skall finnas en kassaservice i hela landet som ger alla möjligheten att verkställa och ta emot betalningar till enhetliga priser samt handha poströstning vid allmänna val. Då kassaservice inte omfattas av definitionen postverksamhet fokuseras verksamhetsbeskrivningen nedan på Posten AB:s servicenät för brev- och pakettjänster.

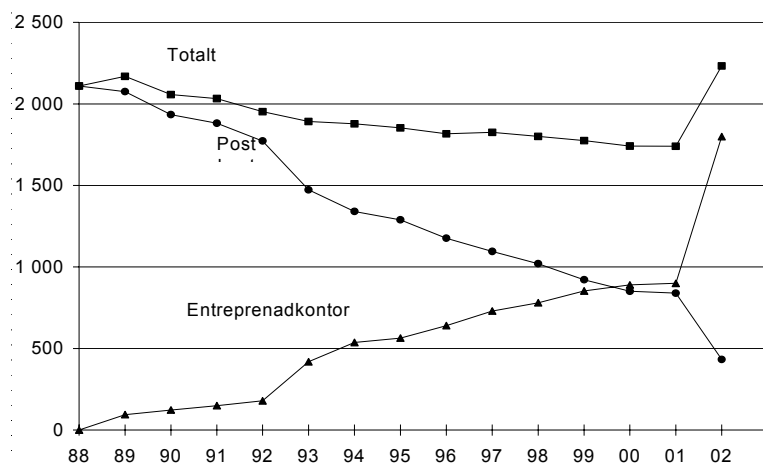
Under 2001 genomförde Posten AB en stor förändring av sitt servicenät för brev- och pakettjänster. Detta servicenät innefattar inte rörelsegrenen Kassaservice som tillhandahåller finansiella tjänster. Traditionella postkontor försvann i och med att

¹ Se PTS rapport (PTS-ER-2003:19) *Service och konkurrens 2003*. Observera att definitionerna för postverksamhet skiljer sig åt, se s. 13 under Definitioner.

det nya servicenätet byggdes upp. Det nya servicenätet baseras på att Posten AB samarbetar med detaljhandeln genom så kallat ”Post i butik”. Det innebär att en butik tillhandahåller Posten AB:s grundläggande tjänster, antingen av Posten AB i egen regi eller av butiksinnehavaren som entreprenör.

Postkontor på entreprenad, det vill säga postkontor i samarbete med detaljister eller banker, infördes under 1989 då 94 entreprenadkontor öppnades. Antalet har därefter ökat. I och med Posten AB:s stora omorganisation har antalet entreprenadkontor ökat kraftigt och 2002 fanns 1 800 sådana kontor. Postkontor i egen regi minskade av samma anledning till 433 kontor. Totalt sett har dock antal postkontor ökat i och med att Posten AB nu samarbetar med detaljister.

I figur 1.2 syns tydligt den här förändringen. Antal postkontor totalt har stadigt minskat för varje år men i och med nämnda förändringen ovan ökar de kraftigt till drygt 2 200 kontor. Det nya servicenätets uppbyggnad illustreras bra av figuren där antal entreprenadkontor ökat kraftigt sista året från att bara långsamt ökat tidigare år samt att Posten AB:s egna kontor minskat kraftigt under samma period.

Figur 1.2 Postens serviceställen 1988-2002

Number of post offices and other outlets 1988-2002

Källa/Source: Posten AB

Då inget annat anges är Posten AB källan till ovanstående information samt siffror.

2.2 Händelser under året

En allt större internationalisering genom ökat samarbete över nationsgränser, utvidgat EU, införandet av en gemensam valuta i många europeiska länder samt fler och fler fusioner mellan internationella bolag bidrar till att postmarknaden förändras. Tidigare var hemmamarknaden grunden att stå på och förlita sig på

medan internationell verksamhet hörde framtiden till. Nu ser verkligheten annorlunda ut i och med större internationalisering.

Ytterligare en faktor, förutom internationalisering, som påverkar postmarknadens utvidgning är den explosionsartade utvecklingen av Internet och elektroniska tjänster. Allt fler postföretag runt om i Europa inser att nationsgränserna suddas ut allt mer. Även verksamheten förändras när konsumtionsmönstret förändras. Postföretagen tillhandahåller numer inte bara insamling, transport och utdelning av en försändelse från en punkt till en annan. Nu erbjuds betydligt mer sofistikerade tjänster såsom logistiktjänster, IT-tjänster, elektronisk kommunikation m.m.

Med alla nya produkter och tjänster på marknaden och med en större internationalisering uppstår en betydligt hårdare konkurrens på marknaden. Inte bara av traditionella postföretag från andra länder utan både nya och gamla företag i närliggande branscher. Postmarknaden sväller. Här uppkommer en valsituation. Antingen internationaliseras verksamheten genom att företagen går samman och bildar internationella koncerner, eller så specialiserar företagen sig på ett mindre verksamhetsområde och ett mindre geografiskt område för att på så sätt ha möjlighet att erbjuda professionalism inom det verksamhetsområdet.

Under 2002 visar det sig tydligt hur just detta håller på att ske även i Sverige. Posten AB har tidigare haft många intresseföretag i andra länder och utvecklingen fortsätter. Sverige är, tillsammans med Finland, det enda landet som har en helt avreglerad marknad. Det gör att konkurrensen på hemmamarknaden är hård medan möjligheterna att konkurrera på samma villkor i andra länder är begränsade, men kommer att öka efter hand. Många av de europeiska ländernas statliga postoperatörer byter nu ut sin ägarstruktur. Den utvecklingen är bara en början eftersom marknaden för fysiska brev kommer att avregleras helt inom EU, vilket kanske kan bli verklighet redan 2009.

CityMail Sweden AB, näst största postföretaget i Sverige, har förändrats vad gäller ägandet under 2002 då Posten Norge i mars gick in som ny huvudägare i bolaget. Posten Norge övertog huvuddelen av ägandet för att 2006 komma att förvärva resten av bolaget. Detta kommer troligtvis att leda till en än hårdare konkurrens på den svenska marknaden och ytterligare ett steg mot en internationaliserad postmarknad har tagits.

Under många år har alternativa postförsändelser såsom fax, e-post, Internet, hybridpost m.m. diskuterats som starka konkurrenter till att konkurrera ut de traditionella brevöversändelserna. Visst syns vissa tecken på att antalet brevöversändelser minskar och en orsak kan vara ovanstående alternativa postförsändelser men minskningen är inte så stor som förväntat. Enligt PTS:s² beräkningsunderlag handlar det om cirka 1 procent minskning 2002 jämfört med 2001. De anger även att liknande signaler kommer in från andra europeiska länder. Att inte minskningen är större kan bero på att elektroniska försändelser i sin tur alstrar mer pappersarbete/pappersflöde vilket då också håller uppe volymerna av traditionella brevöversändelser.

² Se PTS rapport (PTS-ER-2003:19) *Service och konkurrens 2003*.

Sist skall det dock påpekas att Sverige är långt från en helt fungerande konkurrensutsatt marknad eftersom alla andra postföretag, förutom CityMail AB, är extremt små i jämförelse med Posten AB och agerar på lokala geografiska områden.

2.3 Postverksamhetens utveckling 1997 – 2002

Statistik om postverksamhet finns nu tillgänglig för åren 1995 till 2002. Den första undersökningen som genomfördes var en provundersökning och är inte helt jämförbar med de övriga årens undersökningar. Exempelvis är indelningen av företag i olika verksamhetsområden i 1995 års undersökning inte lika detaljerad. Även skillnader i definitioner och enhetsavgränsningar förekommer. Nedan redovisas resultat för de sista sex åren, det vill säga från 1997 till 2002. Uppgifter för de två första åren redovisas i tabell 1 till 6 i tabellbilagan sist i rapporten i Bilaga 1.

Antal företag

Antal företag som bedrev postverksamhet ökade mellan åren 1997 och 2002 från 211 företag till 263 företag vilket motsvarar 25 procent. Antalet företag med *postbefordran* minskar vilket bekräftas av att antalet företag som har tillstånd att bedriva postverksamhet från PTS har minskat sedan 1998. Antal *bud- och kurirföretag* ligger på en högre nivå de sista tre åren jämfört med tidigare år medan antal företag inom *tidningsdistribution* uppvisar mycket små förändringar de senaste fyra åren. Totalt uppvisar 2002 den näst högsta siffran vad gäller antal företag som bedrev postverksamhet. Det är bara 2000 års siffra som är lite högre med tre företag fler.

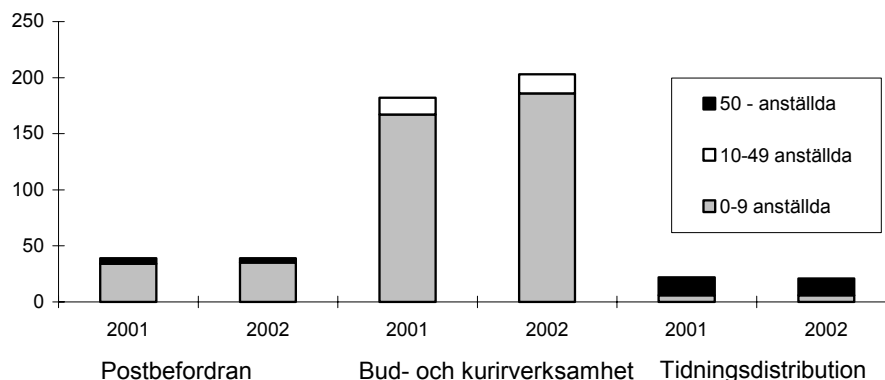
Tabell 2.1 Antal företag med postverksamhet mellan 1997 och 2002

Number of enterprises with postal services between 1997 and 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Antal företag					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Postbefordran ¹	77	74	54	55	39	39
Bud-/kurirverksamhet	120	133	131	190	182	203
Tidningsdistribution	14	13	19	21	22	21
Totalt aktiva företag	211	220	204	266	243	263

1) Här ingår även postföretag som bedriver verksamhet under ett annat företag som har PTS-tillstånd. Därför kan det komma sig att det finns fler företag med postbefordran än med PTS-tillstånd.

Antalsmässigt dominerar företag med mindre än 10 anställda verksamhetsområdena *postbefordran* och *bud- och kurirverksamhet*, medan fler än hälften av företagen inom *tidningsdistribution* har mer än 50 anställda.

Figur 2.1 Antal företag som bedrev postverksamhet 2001 och 2002
Number of enterprises with postal services 2001 and 2002

Rörelseintäkter

Tidsserien visar på relativt stabil utveckling över tiden. Mellan 1997 och 2002 har intäkterna varit cirka 22 miljarder kronor förutom 1998 då intäkterna översteg 24 miljarder kronor och det var verksamhetsområdet *postbefordran* som stod för de höga intäkterna.

Tabell 2.2 Rörelseintäkter för företag med postverksamhet mellan 1997 och 2002, redovisas i 1000-tals kronor

Operating income by enterprises with postal services between 1997 and 2002, Thousands of SEK

Företagets huvudsakliga verksamhet	Rörelseintäkter					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Postbefordran	19 530 078	21 532 722	18 835 907	18 541 501	17 951 805	18 325 355
Bud-/kurirverksamhet	177 934	262 141	315 234	439 995	449 876	391 600
Tidningsdistribution	2 862 483	2 939 032	3 213 152	3 515 842	3 348 209	3 323 975
Totala intäkter	22 570 495	24 733 895	22 364 293	22 497 338	21 749 890	22 040 930

Samtliga tre verksamhetsområden uppvisar små förändringar de sista sex åren förutom ovannämnda samt att *bud- och kurirföretagen* stadigt ökat sina intäkter fram tills 2002 då dessa minskar. Intäkterna ligger dock på en högre nivå än 1999 års nivå. Förklaringen till nedgången 2002 är att det skett förändringar i företagsstrukturen med bland annat förändring av branschtillhörigheter. *Tidnings-*

distributionsverksamheten har i sin tur minskat lite under 2002, 1 procent jämfört med 2001, men ökat sedan 1997 med 16 procent.

Den totala rörelseintäkten för postverksamhet i Sverige ökade med drygt 1 procent, till 22 miljarder, mellan åren 2001 och 2002.

Rörelsekostnader

Rörelsekostnaderna minskade för postverksamheten i Sverige med 2 procent 2002 jämfört med 2001. För 2002 uppgick rörelsekostnaderna till 22,7 miljarder kronor. Rörelsekostnaderna har, lika som för intäkterna, varit relativt stabila de sista åren, cirka 23 miljarder kronor. Det är 1999 som uppvisar betydligt högre rörelsekostnader men det är Posten AB som det året hade avsättningar för avveckling av det befintliga kontorsnätet samt kostnader för nya beräkningsgrunder för pensioner.

Tabell 2.3 Rörelsekostnader för företag med postverksamhet mellan 1997 och 2002, redovisas i 1000-tals kronor

Operating costs by enterprises with postal services between 1997 and 2002, Thousands of SEK

Företagets huvudsakliga verksamhet	Rörelsekostnader					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Postbefordran	18 712 513	20 518 520	23 235 958	19 716 655	19 641 178	19 022 990
Bud-/kurirverksamhet	171 366	237 130	291 162	398 488	396 913	363 076
Tidningsdistribution	2 773 219	2 844 084	3 106 756	3 379 024	3 129 727	3 294 667
Totala kostnader	21 657 098	23 599 734	26 633 876	23 494 167	23 167 818	22 680 733

För företag med huvudsaklig verksamhet inom *postbefordran* förändrades inte rörelsekostnaderna nämnvärt mellan 2001 och 2002. Intressant är att kostnaderna för företag inom *bud- och kurirverksamhet* inte har förändrats lika mycket som intäkterna. Rörelsekostnaderna minskade med endast 9 procent jämfört med minskningen av rörelseintäkterna mellan åren på 13 procent. Rörelsekostnaderna för företag inom *tidningsdistribution* ökade med 5 procent under motsvarande period.

Sysselsatta

Antal årsanställda minskade med cirka 5 procent för postverksamheten totalt mellan 1997 och 2002. Minskningen av antalet årspersoner beror på att antalet årspersoner i företag verksamma inom området *postbefordran* minskat med totalt 2 297 personer mellan 1997 och 2002. Antal anställda inom *bud- och kurirverksamhet* har mer än fördubblats de sista sex åren. Antal anställda inom *tidningsdistribution* har varit relativt stabilt men uppvisar en liten minskning med 4 procent.

Åren 1999, 2000 och 2001 har alla visat upp en nedåtgående trend om att antalet anställda minskar, men 2002 uppvisar för första gången sedan 1998 att antalet anställda årspersoner ökar inom postverksamhetsområdet.

Tabell 2.4 Antal årsanställda för företag med postverksamhet mellan 1997 och 2002

Number of employees by enterprises with postal services between 1997 and 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Antal årsanställda					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Postbefordran	39 388	39 291	38 855	39 455	36 610	37 091
Bud-/kurirverksamhet	307	383	423	617	604	664
Tidningsdistribution	7 374	7 438	7 624	6 702	6 831	7 107
Totalt antal årsanställda	47 069	47 112	46 902	46 774	44 045	44 862

Andelen män och kvinnor i de olika verksamhetsområdena återges nedan. Företag inom *postbefordran* uppvisar en jämn fördelning mellan män och kvinnor fram till de sista två åren då andelen män ökar. 2002 var andelen män 56 procent. Även inom *bud- och kurirverksamhet* har andelen män ökat. 2001 och 2002 ligger dock fördelningen mellan könen på en jämn nivå, 80 procent män respektive 20 procent kvinnor. Företagen inom *tidningsdistribution* uppvisar en jämnare utveckling över tiden. Andelen män är betydligt högre än andelen kvinnor. Mellan 1997 och 2002 har andelen män legat mellan 64 och 68 procent.

Totalt för samtliga tre verksamhetsområden har andelen män ökat mellan 1997 och 2002. Postverksamheten visar att postmarknaden mer och mer blir en mansdominerande arbetsplats. 2002 var fördelningen 59 procent män och 41 procent kvinnor jämfört med 1997 då motsvarande siffror var 52 procent män respektive 48 procent kvinnor.

Tabell 2.5 Andel män och kvinnor inom respektive verksamhetsområde mellan 1997 och 2002, redovisas i procent

Male and female in per cent by enterprises between 1997 and 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Andel män och kvinnor											
	1997		1998		1999		2000		2001		2002	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Postbefordran	51	49	49	51	50	50	51	49	53	47	56	44
Bud-/kurirverksamhet	73	27	75	25	78	22	83	17	80	20	80	20
Tidningsdistribution	64	36	65	35	65	35	68	32	66	34	67	33
Totalt	52	48	52	48	53	47	54	46	56	44	59	41

M står för Män och K står för Kvinnor (M=Male, K=Female)

Trafikvolym

Antal brev, adresserade tidningar och oadresserad reklam med en vikt på högst 2 kg har legat på en jämn nivå mellan 1997 och 2002. Antalet försändelser har minskat lite för varje år sedan 1997 utom för år 2002 men förändringarna är små. 2001 var det år som det skickades minst antal försändelser, endast cirka 3,3 miljarder. 2002 uppvisar en stor ökning jämfört med 2001 på hela 10 procent men ökningen är endast på 1 procent jämfört med 1997. Antalet försändelser 2001 var lågt och framtiden får utvisa om 2002 var ett bra år i en nedåtgående utveckling.

Antal försändelser avseende paket med en vikt över 2 kg ökade med cirka 16 procent mellan 1997 och 2002. Trafikvolymen för paket är relativt ojämn mellan åren. För oadresserad reklam noteras en kraftig ökning mellan 1999 och 2000 men här bör inte några direkta jämförelser göras med tidigare år då det skett flera betydande branschändringar för dessa företag. Reklamdistributörerna har nu annan postbefordran som branschtillhörighet och/eller tillstånd av PTS att bedriva postverksamhet vilket gör att dessa företag numer ingår i undersökningen.

Tabell 2.6 Trafikvolym för företag med postverksamhet mellan 1997 och 2002, redovisas i 1000-tals försändelser

Traffic volume for enterprises with postal services between 1997 and 2002, Thousand postal items

Typ av försändelser	Antal försändelser					
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Brev, adresserade tidningar och reklam ¹	3 577 651	3 574 516	3 557 584	3 548 006	3 265 673	3 603 861
Paket ²	43 148	42 111	43 403	47 784	42 214	49 957
Oadresserad reklam Och gruppreklam	1 755 547	1 864 762	1 953 823	2 960 693	2 997 232	2 867 884

1) Vikt högst 2 kg

2) Vikt över 2 kg

3 Infrastruktur

Postverksamheten i Sverige är en stor del av landets infrastruktur. Infrastrukturen som beskrivs i den här rapporten är antal kontor, filialer och brevlådor hos företag med postbefordran, antal fordon som används i verksamheten hos företag med bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution. Sist redovisas resultatet av hur den geografiska spridningen av tjänster ser ut.

3.1 Antal kontor, filialer och brevlådor

När det gäller antalet kontor, filialer och brevlådor bygger resultatet endast på uppgifter från företag som har postbefordran som huvudsaklig verksamhet.

Företagen skulle uppge antalet kontor, butiker, bensinstationer, kiosker etc. för både in- och utlämning av försändelser. Vidare fanns en uppgift gällande kontor, butiker, bensinstationer, kiosker etc. med enbart inlämning av försändelser samt en för enbart utlämning av försändelser. Avslutningsvis fanns en uppgift som avsåg mobila enheter för både in- och utlämning av försändelser, exempelvis lantbrevbäring, och en avseende antal brevlådor.

Antalet kontor, butiker, bensinstationer, kiosker etc. för både in- och utlämning av försändelser 2002 uppgick till 2 248 stycken och samtliga utom 3 stycken var bemannade. 20 procent drevs i egen regi. Detta är en stor förändring jämför med 2001. Den stora förändringen beror till största delen på Posten AB:s införande av sitt nya servicenät, se mer under kapitel 2.1. Antalet kontor totalt har ökat med hela 28 procent mellan 2001 och 2002. Under samma period har andelen bemannade kontor i egen regi minskat från 49 procent till bara 20 procent vilket också är ett resultat av Posten AB:s nya servicenät.

Kontor, butiker, bensinstationer, kiosker etc. med enbart inlämning av försändelser var 1 008 till antalet och av dessa var samtliga utom 3 stycken bemannade. Av det totala antalet var endast ett fåtal i egen regi. Även här skiljer sig resultatet kraftigt mellan 2001 och 2002 vilket till största delen beror på Posten AB:s nya servicenät.

Antal enheter med endast utlämning, exempelvis postboxar, uppgick till drygt 140 000 stycken. Av årets undersökning framgår även att det fanns 29 740 brevlådor i Sverige 2002 vilket är en minskning med hela 20 procent jämfört med 2001. Av dessa var 29 645 stycken i egen regi.

3.2 Antal fordon som används i verksamheten

Det är endast företag inom verksamhetsområdena *bud- och kurirverksamhet* samt *tidningsdistribution* som haft möjlighet att besvara frågor om antalet fordon som används i verksamheten. Resultatet baseras på uppgifter i besvarade enkäter.

Företagen ombads uppge antal tunga lastbilar (3,5 ton och mer), lätta lastbilar (under 3,5 ton), personbilar, motorcyklar/mopeder samt antal cyklar som används i verksamheten. Uppgiftslämnarna ombads även redogöra för om fordonen var inhyrda/leasade. Det bör noteras att de små företagen har svårt att uppge antal fordon som används i verksamheten på grund av att det är svårt att särskilja på fordon för privat bruk och fordon som används i verksamheten.

Tabell 3.1 Antal fordon 2002 som användes i verksamheten av företag inom bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution

Number of vehicles 2002, for enterprises with delivery and courier services and distribution of newspapers

Typ av fordon	Antal	Varav inhyrda/leasade (%)
Tunga lastbilar	84	50
Lätta lastbilar	284	64
Personbilar	1 177	56
Motorcyklar/mopeder	36	97
Cyklar	112	0
Totalt antal fordon	1 693	54

Totalt användes 1 693 fordon i verksamheten 2002. Av dessa inhyrdes/leasades 922 fordon vilket motsvarar 54 procent. Antalet fordon totalt har minskat med 4 procent jämfört med föregående år. Fordonstyper som har ökat i antal mellan åren är tunga lastbilar, lätta lastbilar samt motorcyklar/mopeder medan antalet personbilar och cyklar har minskat.

Tunga lastbilar respektive lätta lastbilar har ökat med 17 respektive 2 procent mellan 2001 och 2002. Antalet personbilar har minskat med 4 procent under samma period.

Största förändringar avseende andelen inhyrda/leasade fordon uppvisar lätta lastbilar där andelen ökat från 43 procent till 64 procent mellan 2001 och 2002. Motsvarande siffra för personbilar där andelen minskat från 79 procent till 56 procent. I årets undersökning visade det sig att inget företag hade cyklar som var inhyrda/leasade.

3.3 Geografisk spridning av tjänster

Uppgiftslämnarna ombads att ange vart deras tjänster fysiskt kan utföras uppdelat på möjligheten att lämna in eller få försändelser utlämnade. Företagen har möjlighet att fylla i uppgifter om att de erbjuder tjänster inom flera geografiska

områden. Företagen med *bud- och kurirverksamhet* samt *tidningsdistribution* skulle endast ange utlämning av försändelser.

Tabell 3.2 Geografisk spridning av tjänster 2002, antal företag/tjänster
Geographical distribution of services 2002, number of enterprises/services

Geografisk spridning	Totalt
Lokal inlämning	26
Lokal utlämning	173
Regional inlämning	8
Regional utlämning	110
Nationell inlämning	4
Nationell utlämning	58
Internationell inlämning	2
Internationell utlämning	26

Resultatet är att de flesta företagen agerar på en mindre marknad och att det vid jämförelser med 2001 inte har skett några stora förändringar förutom vad gäller lokal utlämning som uppvisar en ökning med 25 tjänster vilket motsvarar 17 procent. Ökningen av 25 tjänster kan likställas med att det är ytterligare 25 företag som erbjuder sina tjänster lokalt. Det skall dock påpekas att antalet mindre företag (0 till 9 anställda) har ökat med 10 procent (motsvarar 20 företag) och det är de mindre företagen som i större utsträckning agerar på en lokal marknad.

4 Operatörer

Resultaten presenteras uppdelade på företag som bedriver tillståndspliktig postbefordran, företag med bud- och kurirverksamhet samt företag som distribuerar dagstidningar. Inom respektive verksamhet redovisas företagen fördelade i storleksgrupper efter antal anställda. Uppdelningen baseras på uppgifter som företagen själva angett.

Redovisningen av antalet företag sker uppdelad i två delar. Först redovisas uppgifter för företag med postbefordran. Företagen är postoperatörer eller arbetar tillsammans med någon annan postoperatör. Sedan redovisas uppgifter för övriga företag, det vill säga bud- och kurirföretag samt tidningsdistributörerna.

4.1 Antal företag med postbefordran, postoperatörer

Totalt fanns 39 företag som bedrev postverksamhet såsom postbefordran under 2002. Det är lika många som föregående år. Inom verksamhetsområdet postbefordran har det endast skett mycket små förändringar jämfört med 2001.

Tabell 4.1 Antal företag med postbefordran 2002

Number of enterprises with postal services 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			Samtliga
	0–9	10–49	50–	
Postbefordran	35	..	4	39

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Postbefordran redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

4.2 Antal bud- och kurirföretag samt tidningsdistributörer

Under 2002 fanns totalt 203 företag som bedrev bud- och kurirverksamhet. Det är en ökning med cirka 12 procent jämfört med 2001. Både företag i storleksklass 0 till 9 anställda och i storleksklass 10 till 49 anställda har ökat i antal. Ökningen är 11 respektive 13 procent jämfört med 2001.

Inom verksamhetsområdet *tidningsdistribution* fanns 21 företag 2002. Det är en minskning med 1 företag jämfört med 2001. Antalet tidningsdistributörer är förhållandevis lika år efter år, se även kapitel 2.3. Minskningen har skett i storleksklass fler än 50 anställda där antal företag minskat från 16 till 15.

Tabell 4.2 Antal företag med bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution 2002
Number of enterprises 2002, for enterprises with delivery and courier services and distribution of newspapers

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			
	0–9	10–49	50–	Samtliga
Bud/kurirverksamhet	186	17	-	203
Tidningsdistribution	6	..	15	21

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Tidningsdistribution redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

4.3 Antal sysselsatta

Sysselsättningen efterfrågades uttryckt i antal årspersoner. Med årspersoner menas den totalt arbetade tiden för samtliga som arbetar i företaget, dividerad med normal arbetstid för en person som arbetar heltid.

Antal sysselsatta omräknat till årspersoner uppgick till 44 862 för 2002 vilket är en ökning med 2 procent jämfört med föregående år. I begreppet antal sysselsatta ingår både anställda och övriga företagare.

Tabell 4.3 Antal årsanställda för företag som bedriver postverksamhet 2002
Number of employees by enterprises with postal services 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			
	0–9	10–49	50–	Samtliga
Postbefordran	96	..	36 995	37 091
Bud-/kurirverksamhet	318	346	-	664
Tidningsdistribution	8	..	7 099	7 107
Totalt	422	346	44 094	44 862

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Postbefordran redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda. Företag med 10-49 anställda inom branschen Tidningsdistribution redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

Vid granskning av resultatet per verksamhetsområde syns att årets resultat inte skiljer sig nämnvärt jämfört med 2001 utom för *bud- och kurirföretagen*. Antalet anställda inom *postbefordran* har ökat med 1 procent medan antalet anställda inom *bud- och kurirverksamhet* har ökat med 60 personer vilket motsvarar 10 procent. Antalet sysselsatta inom *tidningsdistribution* ökade med 276 personer jämfört med föregående år vilket motsvarar en ökning med 4 procent.

Enkätens sysselsättningsavsnitt samlade även in uppgifter om hur många personer som arbetade i företaget den 31 december 2002. Här räknas även deltidspersoner in varför uppgiften kan överstiga siffran för antalet årsanställda. Totalt arbetade 52 750 personer inom postverksamhet i Sverige vid årsskiftet 2002/2003. Det är en kraftig minskning med 7 305 personer jämfört med årsskiftet 2001/2002 vilket

motsvarar en minskning med drygt 12 procent. Jämfört med årsskiftet 2000/2001 har antalet sysselsatta minskat med hela 17 procent. Det betyder att totalt antal sysselsatta har minskat med fler än 10 500 personer de sista två åren.

4.4 Könsfördelning av sysselsatta personer

39 757 personer var sysselsatta inom företag med *postbefordran* som huvudsaklig verksamhet, 56 procent män och 44 procent kvinnor. Av männen arbetade 94 procent heltid medan motsvarande siffra för kvinnorna var 81 procent vilket är en kraftig ökning jämfört med föregående år då endast 62 procent av kvinnorna arbetade heltid.

I företag med *bud- och kurirverksamhet* som huvudsaklig verksamhet var 80 procent män och 20 procent kvinnor vilket är samma fördelning som 2001. År 2002 arbetade 90 procent av männen och 75 procent av kvinnorna heltid. För kvinnorna är det en stor ökning jämfört med föregående år då motsvarande siffra endast var 67 procent.

Inom verksamheten *tidningsdistribution* var fördelningen 67 procent män och 33 procent kvinnor. Endast 11 procent av männen och 11 procent av kvinnorna arbetade heltid. Föregående år var motsvarande siffra för kvinnorna 23 procent vilket betyder att andelen heltidsarbetande kvinnor minskat kraftigt. Även andelen män som arbetar heltid har minskat, från 18 procent till 11 procent.

Totalt för de tre verksamhetsområdena tillsammans var fördelningen 59 procent män och 41 procent kvinnor. Av männen arbetade 71 procent heltid och motsvarande siffra för kvinnorna var 67 procent. Den största förändringen jämfört med år 2001 är ökningen för kvinnor som arbetar heltid, från 55 procent år 2001 till ovannämnda 67 procent år 2002.

5 Trafikvolym

Med trafikvolym menas antalet försändelser eller transporttjänster. Här ingår bland annat adresserade försändelser såsom brev, paket och reklam, oadresserad reklam, bud- och kurirtjänster samt distribution av tidningar.

5.1 Adresserade försändelser samt oadresserad reklam

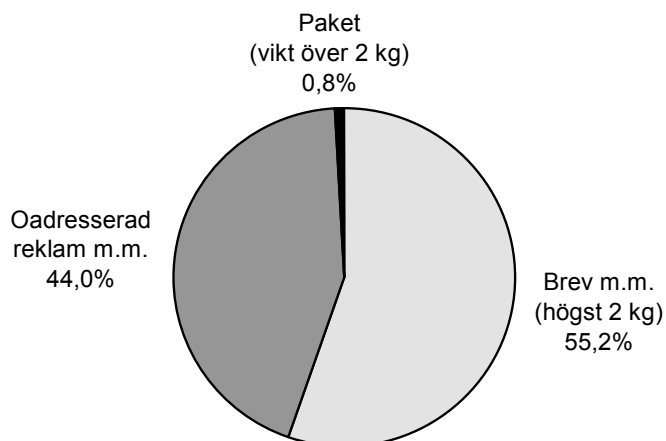
Under 2002 skickades ca 6,5 miljarder försändelser, exklusive bud- och kurirtjänster och tidningsutdelning. Det är en ökning med 3 procent jämfört med år 2001. Ökningen beror främst på att antal adresserade försändelser såsom brev m.m. har ökat med nästan 340 miljoner vilket motsvarar en ökning på drygt 10 procent. Även antal paket har ökat mycket, drygt 18 procent jämfört med föregående år. Det är bara den oadresserade reklamen som sjunkit. Den har minskat med cirka 4 procent jämfört med 2001.

Tabell 5.1 Trafikvolym 2002 för företag som bedriver postverksamhet, 1000-tals försändelser

Traffic volume 2002, for enterprises with postal services, thousand postal items

Försändelser	Totalt
Brev, adresserade tidningar och reklam, vikt högst 2 kg	3 603 861
Paket, vikt över 2 kg	49 957
Oadresserad reklam och gruppreklam	2 867 884

Andelen adresserade försändelser såsom brev, adresserade tidningar och adresserad reklam står för 55,2 procent av trafikvolymen. Andelen oadresserad reklam och gruppreklam står för 44 procent och paketen står för 0,8 procent. Andelen adresserade försändelser har ökat något på bekostnad av den oadresserade reklamen jämfört med föregående år.

Figur 5.1 Trafikvolym. Antal försändelser efter typ 2002
Traffic volume, number of postal items by kind of item 2002

5.2 Övrig trafikvolym

I frågan gällande trafikvolym fanns även alternativen bud- och kurirtjänster, tidningsutbärning samt andra försändelser med. I tabellen nedan redovisas dessa volymuppgifter. Resultatet baseras endast på de företag som besvarat enkäten.

Tabell 5.2 Övrig trafikvolym 2002 för företag som bedriver postverksamhet, tusentals försändelser

Remaining traffic volume 2002, for enterprises with postal services, thousand postal items

Försändelser	Totalt
Bud- och kurirtjänster	1 881
Tidningsutbärning	1 075 237
Andra försändelser	4 876

Antalet bud- och kurirtjänster har ökat kraftigt jämfört med föregående år. Ökningen är på hela 46 procent medan antalet företag inom verksamhetsområdet *bud- och kurirverksamhet* endast har ökat med 12 procent. Det betyder att antalet tjänster/leveranser per företag har ökat från drygt 7 bud- och kurirtjänster per företag till drygt 9 stycken mellan 2001 och 2002. Det bör dock påpekas att det inte bara är bud- och kurirföretag som erbjuder dessa tjänster utan att det även finns företag inom postbefordran samt tidningsdistribution som utför dessa tjänster. Den andelen är dock bara 1,5 procent.

Tidningsdistributionen i form av tidningsutbärning har de senaste åren legat på en relativt jämn nivå strax över 1 miljard utdelade tidningar. Jämfört med 2001 uppvisas dock en relativt stor minskning på cirka 8 procent. Observera att volymen angående tidningsutbärning inte är det totala antalet tidningar som delas ut till prenumeranter. Det är endast den volym som distribueras av företag med branschtillhörighet SNI 64.100 i SCB:s företagsdatabas samt de företag som har posttillstånd från PTS.

6 Ekonomi

I kapitlet ekonomi redovisas resultaten från den ekonomiska delen av enkäten. Det innefattar både rörelsens intäkter och kostnader. Resultaten redovisas uppdelad på de olika verksamhetsområdena.

6.1 Rörelsens intäkter

I rörelsens intäkter ingår försäljning av varor och tjänster samt övriga intäkter i rörelsen. Varken finansiella intäkter, rabatter eller moms ingår i intäktsbegreppet.

Totala rörelseintäkter för företag med *postbefordran, bud- och kurirverksamhet* samt *tidningsdistribution* uppgick 2002 till 22 041 miljoner kr. År 2001 uppgick rörelseintäkterna till drygt 21 750 miljoner kr. Rörelseintäkterna har därmed ökat med drygt 1 procent jämfört med föregående år.

Tabell 6.1 Totala rörelseintäkter 2002 för företag som bedriver postverksamhet fördelade efter antal anställda, 1000-tal kronor

Operating income 2002 by enterprises with postal services by number of employees, Thousands of SEK

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			
	0–9	10–49	50–	Samtliga
Postbefordran	179 269	..	18 146 086	18 325 355
Bud-/kurirverksamhet	182 361	209 239	-	391 600
Tidningsdistribution	3 193	..	3 320 782	3 323 975
Totalt	364 823	209 239	21 466 868	22 040 930

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Postbefordran redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda. Företag med 10-49 anställda inom branschen Tidningsdistribution redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

Totala intäkterna för företag inom *postbefordran* har ökat med 2 procent jämfört med 2001. Motsvarande siffra för *bud- och kurirverksamhet* är en minskning med 13 procent och för *tidningsdistributionsverksamheten* en minskning med mindre än 1 procent.

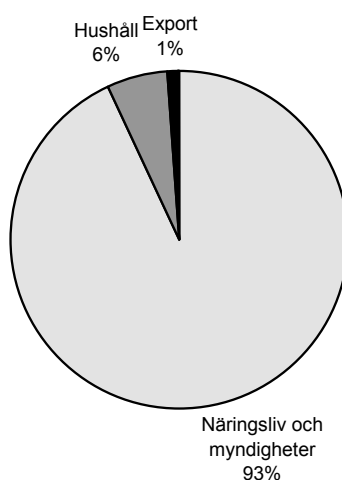
2002 års resultat skiljer sig inom vissa verksamhetsområden och storleksklasser mot 2001. Det är de små företagen med 0 till 9 anställda inom området *postbefordran* samt *bud- och kurirverksamhet* med 10 till 49 anställda. Inom området har det skett förändringar av branschstrukturen. På postmarknaden sker nu flera stora förändringar vilket slår igenom här. Det betyder att intäkterna för

dessa företag inte bör jämföras med tidigare år. Detta leder till vissa tidsseriebrott. Därför kan det vara bra att studera dessa verksamhetsområden på en mer aggregerad nivå.

Postbefordran dominerar fortfarande med hela 83 procent av intäkterna. Sedan följde *tidningsdistribution* med 15 procent samt *bud- och kurirverksamhet* med 2 procent av rörelseintäkterna. Andelarna är desamma som föregående år.

Uppgiftslämnarna ombads även göra en procentuell fördelning av rörelseintäkterna per kundkategori. Kundkategorierna "statliga och kommunala myndigheter" samt "näringsliv" redovisas sammanslagna då uppgiftslämnarna inte särredovisat dessa alternativ.

De största kunderna var näringsliv och myndigheter. Dessa svarade tillsammans för 93 procent av rörelseintäkterna medan hushåll/privatpersoner svarade för 6 procent. Exportens andel av intäkterna var 1 procent.

Figur 6.1 Rörelseintäkternas fördelning efter kundkategori 2002
Operating income by market segment 2002

6.2 Rörelsens kostnader

I undersökningen efterfrågades även företagens kostnader i rörelsen. Dessa omfattar inte finansiella och extraordinära kostnader, skatt eller avskrivningar. Rörelsekostnaderna angavs exklusive moms och med erhållna rabatter fråndragna. De totala rörelsekostnaderna 2002 uppgick till ca 22 681 miljoner kr, vilket var en minskning med 2 procent jämfört med föregående år.

Resultat av branschbyten och förändringar på marknaden har även påverkat kostnaderna på samma sätt som med intäkterna. Det leder till att uppgifterna för

de minsta företagen inom *postbefordran* samt företagen inom *bud- och kurirverksamhet* med 10 till 49 anställda inte bör jämföras med tidigare år. Jämförelser bör göras på en mer aggregerad nivå.

Tabell 6.2 Totala kostnader 2002 för företag som bedriver postverksamhet fördelade efter antal anställda, 1000-tal kronor

Operating costs 2002 by enterprises with postal services by number of employees, Thousands of SEK

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			
	0–9	10–49	50–	Samtliga
Postbefordran	157 695	..	18 865 295	19 022 990
Bud-/kurirverksamhet	162 366	200 710	-	363 076
Tidningsdistribution	2 350	..	3 292 317	3 294 667
Totalt	322 411	200 710	22 157 612	22 680 733

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Postbefordran redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda. Företag med 10-49 anställda inom branschen Tidningsdistribution redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

Relationen mellan rörelseintäkterna och rörelsekostnaderna är 0,972, det vill säga intäkterna är 2,8 procent lägre än kostnaderna. Föregående år var den relationen 0,939 vilket betyder att intäkterna har ökat mer än kostnaderna. Resultatet ovan visar att rörelseintäkterna ökat mellan 2001 och 2002 med 1 procent medan rörelsekostnaderna har minskat med 2 procent.

Studerars verksamhetsområdena uppdelat på storleksklasserna visar det att relationerna är relativt stabila förutom för verksamhetsområdet *tidningsdistribution* som uppvisar en betydligt större positiv relation för företag i storleksklass 0 till 9 anställda och en mindre positiv relation för företag med 50 eller fler anställda. Det betyder att intäkterna i storleksklass 0 till 9 anställda har minskat betydligt mindre än kostnaderna samt att intäkterna i storleksklass 50 eller fler anställda har minskat medan kostnaderna ökat.

Det kan även noteras att *bud- och kurirföretagen* med 0 till 9 anställda uppvisar en mindre positiv relation jämfört med 2001 vilket betyder att kostnaderna har ökat mer än intäkterna.

7 Undersökningens genomförande

Nedan redogörs för hur undersökningen genomförs. I kapitlet beskrivs population och urval. Här redovisas totalt antal företag samt även bortfall, antal företag med fel branschtillhörighet m.m. En redogörelse görs även vad gäller undersökningsperiod och tillförlitlighet.

7.1 Population och urval

Undersökningens population består av samtliga verksamma företag inom bolagssektorn och enskilda näringsidkare som enligt FDB (SCB:s företagsdatabas) bedriver verksamhet inom SNI 64.110 "Postbefordran via postverket", SNI 64.120 "Annan postbefordran" samt samtliga företag, oavsett SNI-bransch, som av Post- och Telestyrelsen (PTS) erhållit tillstånd att bedriva postverksamhet.

Annan postbefordran omfattar: mottagning, transport och utdelning av brev och småpaket, bud- och kurirverksamhet samt utbärning av dagstidningar.

Med verksamma företag menas företag som redovisar skatt för anställd personal (arbetsgivaravgift) eller redovisar moms eller innehar F-skattsedel.

Branschavgränsningen har gjorts på verksamhetsenhet. I den här branschen har det dock ingen betydelse då verksamhetsenheterna helt motsvarar företagsenheterna utom för Posten Sverige AB. Företagen väljs ut efter deras huvudsakliga verksamhet. Ett företag består av ett eller flera arbetsställen, vilka kan ha olika branschkode. Detta innebär att arbetsställen med tjänsteproduktion inom branschen "Annan postbefordran", men som tillhör företag vars huvudsakliga verksamhet bedrivs inom andra områden, exempelvis SNI 60.240 Vägtransport av gods, inte ingår i populationen. Omvänt kan företag som ingår i populationen ha arbetsställen som driver annan verksamhet. Det är alltså företagets huvudsakliga näringsgren, som avgör om det tillhör någon av delbranscherna i undersökningen.

Populationen består av samtliga företag med en eller flera anställda samt företag utan anställda. Den totala populationen omfattade vid urvalstillfället 352 företag.

Det totala objektsbortfallet uppgick till sju företag. Samtliga av dessa tillhörde SNI 64.120. Antalet felbranschade företag uppgick till 18 stycken vilket är betydligt färre än tidigare år.

Undersökningen omfattade 352 företag varav 263 företag var aktiva. För 10 av företagen sker verksamheten i andra bolag och redovisas här i dessa bolag. 49 företag var inte aktiva på grund av att de antingen var nedlagda, vilande eller har gått i konkurs. Med anledning av att framtagandet av statistiken tidigare lagts har några av de företag som har bokslut per den sista april inte kommit med.

Dessa företag redovisas tillsammans med några företag som inte har 2002 som redovisningsperiod och de tillsammans uppgår till 5 företag.

Tabell 7.1 Antal företag med postverksamhet 2002
Number of enterprises with postal services 2002

Företagets huvudsakliga verksamhet	Företagsstorlek, antal anställda			
	0–9	10–49	50–	Samtliga
Postbefordran	35	..	4	39
Bud/kurirverksamhet	186	17	-	203
Tidningsdistribution	6	..	15	21
Totalt aktiva företag	227	17	19	263
Fel bransch				18
Nedlagd/konkurs/vilande				49
Ej bokslut aktuellt år				5
Bortfall				7
Verksamhet i annat bolag				10

Pga. för få företag i vissa storleksklasser redovisas dessa företag tillsammans med företag i angränsande storleksgrupp i samma bransch. Företag med 10-49 anställda inom branschen Postbefordran redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda. Företag med 10-49 anställda inom branschen Tidningsdistribution redovisas sammanslagna med de i storleksklass 50- anställda.

7.2 Referensperiod

Undersökningen avser kalenderåret 2002.

Av de svarande företagen hade huvuddelen bokslut per den 31 december 2002. Bokslutskriteriet var att merparten av bokslutsperioden skulle ligga under 2002. Eftersom produktionstiden för rapporten förkortats avsevärt har företag som har bokslut per den sista april 2003 eller senare inte haft möjlighet att ta fram statistik på så kort tid. Företagen redovisas tillsammans med de företag som har en annan redovisningsperiod än den efterfrågade.

7.3 Tillförlitlighet

Flera osäkerhetskomponenter förekommer i denna undersökning trots att berörda branscher totalundersökts. Undersökningens resultat påverkas av ett visst bortfall vad gäller uppgifter som inte finns tillgängliga i företagens årsredovisningar. Mindre företag har i många fall svårt att besvara framför allt frågorna om trafikvolym då de inte för någon egen statistik över detta. Nystartade företag och företag i andra branscher än de undersökta som bedriver postverksamhet är ofullständigt täckta.

Mätning

I undersökningen användes tre olika enkäter. En mer omfattande enkät sändes till företag med 50 eller fler anställda och som hade postbefordran som huvudsaklig verksamhet. Företag under 50 anställda fick en något mindre omfattande enkät, detsamma fick företagen med bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution.

Företag med branschkod SNI 64.110 samt företag som erhållit tillstånd från PTS att bedriva postverksamhet fick enkäten 6411a respektive 6411b beroende på antal anställda. Gemensamt för dessa två blanketter är att de är riktade till företag med postbefordran och innefattar frågor (förutom de som är gemensamma med blankett 6412) om antal kontor, filialer och brevlådor, elektroniska försändelser samt in- och utlämning av försändelser. Med anledning av detta bör det noteras att för de sista tre åren baseras resultaten för ovanstående frågor på fler företag än tidigare år. Detta för att få en bättre bild av verksamheten postbefordran.

Blankett 6412 är i sin tur riktad till företag med bud- och kurirverksamhet samt tidningsdistribution. I blanketten återfinns frågor om antal fordon som används i verksamheten och utlämning av försändelser samt de frågor som är gemensamma med blankett 6411a och 6411b. Samtliga blanketter redovisas sist i rapporten.

För företag med brutet räkenskapsår avser insamlade uppgifter inte kalenderåret utan det bokslutsår som omfattar merparten av kalenderåret.

Samtliga företag som var med i undersökningens population fick ett frågeformulär utskickat. Detta följdes sedan upp med en skriftlig påminnelse. Efter ytterligare en tid skickades en ny påminnelse ut tillsammans med ett nytt frågeformulär. De företag som inte besvarat enkäten efter två påminnelser fick ytterligare en påminnelse, den här gången en så kallad telefonpåminnelse. Företagen kontaktades via telefon och uppmanades att fylla i och skicka in enkäten. I de fall där vi inte fick tag på företaget skickades det istället ut en skriftlig påminnelse igen. Samtliga företag har således erhållit tre påminnelser vardera.

Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgick granskning och vid behov korrigerings. Vid avprickningen av inkomna enkäter gjordes en grov granskning och om uppenbara brister uppdagades kontaktades uppgiftslämnaren för kontroll/komplettering. Granskade enkäter dataregistrerades och i det steget gjordes vissa automatiska validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar.

Bortfall

Det totala objektsbortfallet blev sju företag. Samtliga av dessa tillhörde SNI 64.120. Det så kallade partiella bortfallet blev större. Störst blev det bland små företag med bud- och kurirtransporter som huvudsaklig verksamhet.

För att minska bortfallet har det inkomna materialet kompletterats med uppgifter om kostnader och intäkter från årsredovisningar från Patent och Registreringsver-

ket (PRV) samt material från Riksskatteverket (RSV) i form av standardiserade räkenskapsutdrag (SRU). Antal anställda har i vissa fall kompletterats med uppgifter från SCB:s företagsdatabas (FDB).

Täckning

Undertäckning innebär att företag som tillhör undersökningspopulationen saknas i urvalsramen och därför inte blir undersökta. Ett exempel är företag som startats sent under året. Dessa var inte alltid registrerade i FDB när urvalsramen fastställdes. Undertäckning förekommer även då företag inte är registrerade hos PTS men ändå bedriver någon form av postverksamhet och är klassificerade inom andra branscher i FDB. Bra information om undertäckningens omfattning saknas.

För att få en uppfattning om undertäckningen har vi under 2002 avseende referensperiod 2001 undersökt transportbranschen. Där ingår bl.a. vägtransport av gods, godshantering och annan transportförmedling. I den undersökningen ingick en extra fråga om bud- och kurirverksamhet. Företagen skulle uppge hur mycket av intäkterna som kommer från verksamheten bud- och kurirverksamhet. Resultatet blev att undertäckningen i dessa närliggande branscher inte är speciellt stor, det vill säga det fanns inget stort företag med stora volymer i dessa branscher som istället skulle vara med i undersökningen om postverksamhet. Totalt var det åtta företag som fyllde i att de erhöll intäkter från bud- och kurirverksamhet. Av dessa var troligtvis två placerade i fel bransch och skulle varit med i postundersökningen. Företagen var dock mycket små och skulle inte påverkat resultaten.

Övriga sex företag har bl.a. transportförmedling, bussgodshantering, spedition m.m. som huvudsaklig verksamhet. Företagen har rätt branschtillhörighet enligt bolagsordningen och det bekräftas av att företagen uppgett att endast en liten andel av intäkterna kommer från bud- och kurirverksamhet. Slutsatsen blir, när vi studerar ovanstående branscher, att undertäckningen inte är speciellt stor. De företag som borde ha ingått i postundersökningen var så små att det inte hade påverkat resultaten och de övriga företagen hade rätt branschtillhörighet samt hänförde endast en liten del av intäkterna till bud- och kurirverksamhet.

Övertäckning utgörs av det motsatta förhållandet. Exempel på övertäckning är företag som felaktigt har en branschkod som motsvarar någon av de branscher som ingår i undersökningen. Antalet felbranschade företag uppgick till 18 stycken för 2002 vilket är betydligt färre än tidigare år. Inom branschen SNI 64.120 fanns det en övertäckning på grund av att många av de felbranschade företagen hörde hemma i branscher såsom taxitrafik och annan transportförmedling, SNI 60.220 respektive SNI 63.400.

Nedlagda, vilande eller företag som gått i konkurs finns ibland kvar i urvalsramen och detta kan ge en överskattning på verksamma företag. Antal icke verksamma företag uppgick 2002 till 49 stycken.

8 Företag med tillstånd från Post- och Telestyrelsen att bedriva postverksamhet

Den som mot betalning bedriver regelbunden brevbefordran anses vara postoperatör. För att bedriva postverksamhet i Sverige krävs tillstånd av Post- och Telestyrelsen (PTS). PTS utövar också tillsyn av postoperatörerna.

Postverksamhet definieras som regelbunden befordran av brev mot avgift. Ett företag som enbart distribuerar paket driver alltså inte postverksamhet. Den som bara distribuerar egna försändelser eller som sysslar med beställningar, till exempel bud- och expressfirmor faller i regel också utanför denna definition.

Följande företag hade PTS-tillstånd den 31 december 2002

BJ Distribution HB	OptiMail AB
Boden Mail HB	Piteå Mail HB
CityMail Sweden AB	PLC Mail AB
Falu Mail HB	Post & Paketservice i Skaraborg
FDS AB	Posten Sverige AB
Gefle Mail HB	Postiljohan Lokalpost i Karlstad AB
Georgsson Mail AB	PR&Media-Leasing Sverige AB
IdrottsBudet i Uppsala AB	Pressens Samdistribution
Kiruna Mail HB	SDR Gruppen AB
Luleå Mail HB	SnoddaPost AB
Lysekils Lokalpost	Spegeln produktion
Magnus Direktreklam	Strängnäs Lokalbrev
Mail Company Sweden AB	Sundsvalls Citypost HB
Mail Nex	Tidningsbärarna KB
Mariestads Brev & Paketservice	Top-of-the-systems AB
Norrtelje Tidning AB	Valdemarsviks Lokalpost
Novydux HB	Wisby Mail AB
ODR Reklam HB	Västerviks Lokalpost HB

Källa: Post- och Telestyrelsen (PTS)

9 Tillgänglighet

9.1 Primärmaterialet

Primärmaterial i form av enkäter förvaras under två år, därefter gallras/förstörs det. Efter två år lämnas det ADB-registrerade primärmaterialet till långtidsarkivering.

Databaserat primärmaterial ligger som SQL-tabeller på SCB-ES/TN:s SQL-server.

9.2 Upplysningar

Christina Kvarnström

Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA)

Box 17 213

104 62 Stockholm

Telefon: 08-506 206 68

Fax: 08-506 206 10

E-post: christina.kvarnstrom@sika-institute.se

Johan Norberg

Statistiska centralbyrån, tjänstenäringsstatistik (ES/TN-Ö SCB)

701 89 Örebro

Telefon: 019-17 67 65

Fax: 019-17 69 24

E-post: johan.norberg@scb.se

10 Källor

CityMail Swedens hemsida: www.citymail.se

Posten AB:s hemsida: www.posten.se

Posten AB:s årsredovisning 2002

Post- och Telestyrelsen: Service och konkurrens 2003 (PTS-ER-2003:19)

Post- och Telestyrelsens hemsida: www.pts.se

Riksskatteverket (RSV): Standardiserade räkenskapsutdrag (SRU)

Statistiska centralbyrån (SCB): Momsstatistiken och Företagsdatabasen (FDB)

List of terms

Adresserade tidningar	Addressed newspapers
Andra försändelser	Other postal items
Anställda	Employees
Antal	Number
Bortfall	Non responses
Brev	Letter
Brevreklam	Advertising mail
Bud-/ kurirtjänster	Delivery and courier services
Entreprenadkontor	Contract offices
Fel bransch	Wrong subsector
Fordon	Vehicle
Företagsstorlek	Enterprise size
Huvudsaklig verksamhet	Main activity
Internationell distribution	International distribution
Internationell inlämning	International posting
Konkurs	Bankruptcy
Kurirtjänster	Courier services
Lokal inlämning	Local posting
Lokal utlämning	Local distribution
Lättgods	Light goods
Miljoner	Millions
Nationell distribution	National distribution
Nationell inlämning	National posting
Nedlagd	Closed-down
Postkontor	Post offices
Postbefordran	Postal services
Regional distribution	Regional distribution
Regional inlämning	Regional posting
Rörelseintäkter	Operating income
Rörelsekostnader	Operating expenses
Samtliga	Total
Storlek	Size
Summa	Sum
Tidningsdistribution	Distribution of newspapers
Totalt aktiva företag	Total number of active companies
Verksamhet i annat företag	Business in another company
Vikt högst 2 kg	Max weight 2 kg
Vikt över 2 kg	Weight over 2 kg
Vilande	Inactive
Årsanställda	Full-time employee

Bilagor

Bilaga 1:

Uppgifter för åren 1995 och 1996. Notera att 1995 års undersökning genomfördes som en provundersökning och att resultaten inte är helt jämförbara med övriga år, bland annat gjordes ingen uppdelning av verksamhetsområden.

Tabellbilagan innefattar uppgifter om antal företag, rörelseintäkter, rörelsekostnader, sysselsatta och trafikvolym.

Tabell 1 Antal företag med postverksamhet mellan 1995 och 1996

Number of enterprises with postal services between 1995 and 1996

Företagets huvud- sakliga verksamhet	Antal företag	
	1995	1996
Postbefordran	3	29
Bud-/kurirverksamhet	..	102
Tidningsdistribution	..	9
Totalt aktiva företag	102	140

1995 fanns tre postoperatörer samt 99 övriga företag

Tabell 2 Rörelseintäkter för företag med postverksamhet mellan 1995 och 1996

Operating income by enterprises with postal services between 1995 and 1996

Företagets huvud- sakliga verksamhet	Rörelseintäkter	
	1995	1996
Postbefordran	20 077 753	18 361 525
Bud-/kurirverksamhet	..	228 609
Tidningsdistribution	..	2 513 225
Totalt	22 391 277	21 103 359

Tabell 3 Rörelsekostnader för företag med postverksamhet mellan 1995 och 1996

Operating costs by enterprises with postal services between 1995 and 1996

Företagets huvud- sakliga verksamhet	Rörelsekostnader	
	1995	1996
Postbefordran	19 479 466	18 368 407
Bud-/kurirverksamhet	..	212 689
Tidningsdistribution	..	2 443 301
Totalt	21 718 478	21 024 397

Tabell 4 Antal årsanställda för företag med postverksamhet mellan 1995 och 1996

Number of employees by enterprises with postal services between 1995 and 1996

Företagets huvudsakliga verksamhet	Antal årsanställda	
	1995	1996
Postbefordran	42 820	41 246
Bud-/kurirverksamhet	..	329
Tidningsdistribution	..	6 636
Totalt antal årsanställda	47 660	48 211

Tabell 5 Andel män och kvinnor inom respektive verksamhetsområde mellan 1995 och 1996, redovisas i procent

Male and female in per cent by enterprises between 1995 and 1996

Företagets huvudsakliga verksamhet	Antal årsanställda			
	1995		1996	
	M	K	M	K
Postbefordran
Bud-/kurirverksamhet
Tidningsdistribution
Totalt	49	51

M står för män och K står för Kvinnor (M=Male, K=Female)

Tabell 6 Trafikvolym för företag med postverksamhet mellan 1995 och 1996, redovisas i tusentals försändelser

Traffic volume for enterprises with postal services between 1995 and 1996, thousand postal items

Typ av försändelse	Antal försändelser	
	1995	1996
Brev, adresserade tidningar och reklam ¹	3 467 459	3 576 412
Paket ²	48 600	46 908
Oadresserad reklam och gruppreklam	1 520 700	1 575 157

1) Vikt högst 2 kg

2) Vikt över 2 kg

Bilaga 2:

Enkäter till företag med postbefordran som huvudsaklig verksamhet.

Större företag, (50 eller fler anställda)enkät ES/TN 6411 a

Mindre företag, (under 50 anställda)enkät ES/TN 6411 b

Enkäter till företag med bud- och kurirverksamhet eller tidningsdistribution som huvudsaklig verksamhet.

Samtliga företagenkät ES/TN 6412

SIKA Statistik 2003:7

Statens institut för kommunikationsanalys

SIKA är en myndighet under Näringsdepartementet och ansvarar bland annat för den officiella statistiken inom transport- och kommunikationsområdet.

I serien SIKA Statistik publiceras årsstatistik för bantrafik, luftfart, postverksamhet, televerksamhet, färdtjänst & riksfärdtjänst, vägtrafikskador och den nationella reseundersökningen.

Hittills under 2003 har följande rapporter i serien publicerats:

2003:1 Luftfart 2002

2003:3 Färdtjänst och riksfärdtjänst 2002

2003:7 Postverksamhet 2002

2003:8 Bantrafik 2000-2001

Inom statistikområdet ger SIKA också ut tidskriften SIKA Kommunikationer och SIKA Statistiska meddelanden. SIKA publicerar även årsboken Transporter och kommunikationer med uppgifter om gods- och persontransporter för samtliga transportslag, post- och televerksamhet samt en faktabok om informations- och kommunikationsteknik i Sverige.

SIKA:s publikationer finns tillgängliga på webbplatsen, där de också går att beställa. På webbplatsen finns även en databas med statistik om transporter och kommunikationer.

Statens institut för kommunikationsanalys

Box 17 213, 104 62 STOCKHOLM

Besöksadress: Maria Skolgata 83

Telefon: 08-506 206 00

Fax: 08-506 206 10

e-post: sika@sika-institute.se

Webbplats: www.sika-institute.se